

A Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendeletben az Oktatási Hivatalt jelölte ki az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint eljáró szervnek. Az intézkedés célja, hogy a korábbi, rendkívül eltérő intézményi gyakorlatok helyett országosan egységes eljárásrend szerint, indokolt esetben kerüljön megállapításra az egyéni munkarend.

Gyakran ismétlődő kérdések az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatban

Mi a teendője annak, aki határozatlan időre, azaz a 2019/2020-as, vagy az azt követő tanévre vonatkozóan már rendelkezik a magántanulói státussal?

Nekik jelenleg nincs teendőjük. Az Oktatási Hivatal a 2020. szeptember 1-jéig lefolytatandó felülvizsgálat során minden érintettet megkeres, és ezt követően hivatalból fog döntést hozni arról, hogy a tanuló számára a 2020. szeptember 1-jétől induló tanévre is engedélyezi-e az egyéni munkarendet.

A 2019. augusztus 31. napjáig az iskola igazgatójához benyújtott 2019/2020-as tanévre vonatkozó magántanulói jogviszony engedélyezésével kapcsolatos kérelmek esetében kinek kell meghozni a döntést?

Az iskola igazgatójához 2019. augusztus 31. napjáig benyújtott magántanulói jogviszony engedélyezésével kapcsolatos kérelmek esetében még az igazgatónak kell döntést hoznia az iskolák helyi szabályzataiban meghatározott határidőn belül. Tekintettel arra, hogy a már meglévő engedélyek és a 2019. augusztus 31-ig benyújtott kérelmek felülvizsgálata a következő tanév során minden esetben meg fog történni, nem indokolt, hogy az intézményvezetők a 2019/2020-as tanéven túlnyúló engedélyt adjanak ki, és azt is csak indokolt esetben.

2019. szeptember 1. napjától melyik szervezetnek kell meghozni a döntést az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos kérelmek vonatkozásában?

A felmentést engedélyező szervként a Kormány az Oktatási Hivatalt jelölte ki, így az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos kérelmek elbírálása 2019. szeptember 1. napjától az Oktatási Hivatalnak joga és kötelessége. Ez azonban csak az újonnan benyújtott kérelmekre igaz. A 2019. augusztus 31-éig az iskola igazgatója részére benyújtott, el nem bírált kérelmeket nem adhatják át döntésre az Oktatási Hivatalnak, azokat még az iskola igazgatójának kell elbírálnia.

A 2019. augusztus 31-éig magántanulóvá nyilvánított tanulóknak 2019. szeptember 1. napjától kell-e az általános munkarend szerint az intézményük tanóráit és egyéb foglalkozásait látogatni?

A 2019. augusztus 31-éig magántanulóvá nyilvánított tanulók státuszának felülvizsgálata az Oktatási Hivatal feladata, amit 2020. szeptember 1-jéig kell teljesítenie. A felülvizsgálatig a magántanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók státusza az egyéni munkarenddel rendelkezőének felel meg, így nem kötelességük az általános munkarend szerint az intézményük tanóráinak és egyéb foglalkozásainak látogatása. Természetesen a magántanuló

bármikor dönthet úgy, hogy mégis inkább iskolába járással teljesíti tankötelezettségét, és az intézményvezető engedélyével van arra mód, hogy tanórákat, foglalkozásokat látogasson.

Az a tanuló, aki 2019. szeptember 1-jétől első ízben folyamodik az egyéni munkarend megadásáért, köteles-e iskolája tanóráit és egyéb foglalkozásait látogatni?

Igen, köteles iskolája tanóráit és egyéb foglalkozásait látogatni a kérelemmel kapcsolatos döntés meghozataláig, mivel a tanuló tankötelezettsége fő szabály szerint iskolába járással teljesítendő, és amíg az ügyében az egyéni munkarendről nem születik engedélyező döntés, addig az általános szabály szerint kell eljárnia.

Mikortól lesz kötelező iskolába járással teljesíteni a tankötelezettséget?

Megjegyzendő, hogy eddig is az iskolába járás volt a főszabály, a magántanulói jogviszony kérelmezésére egyedi, indokolt esetekben volt vagy lett volna lehetőség. Megfelelő indok alapján az új szabályozás szerint is adható egyéni munkarend. Ismét kiemelendő, hogy a magántanulói engedéllyel már rendelkezők a meglévő igazgatói engedély szerint folytathatják tanulmányaikat a 2019/2020. tanévben is, amíg a felülvizsgálat mást nem állapít meg.

Milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy a gyermek egyéni munkarendet kaphasson?

Az egyéni munkarend engedélyezése során az Oktatási Hivatal, mint engedélyező hatóság a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 45. § (5) bekezdésében szereplő feltételek teljesülését fogja vizsgálni a tanulónál alapvetően a kérelemben foglaltak alapján, azaz az egyéni adottságot, a sajátos helyzetet, illetve azt, hogy a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös-e a tanulmányok egyéni munkarendben történő folytatása.

Szükséges-e a jelenleg magántanulói jogviszonyban állóknak bármilyen kérelmet benyújtani, illetve ha igen, mely hatósághoz?

A már magántanulói jogállásban levők a meglévő igazgatói engedély szerint folytathatják tanulmányaikat a 2019/2020. tanévben is, amennyiben erre a tanévre is szól az engedélyük. A kijelölt állami szerv, az Oktatási Hivatal egy éven belül hivatalból felül fogja vizsgálni a meglévő engedélyeket és dönt a tankötelezettség folytatása további módjáról. A jelenleg magántanulóknak tehát nem kell kérelmet benyújtaniuk sehova, helyzetük felülvizsgálata és az ehhez szükséges dokumentumok meghatározása, bekérése hivatalból történik majd meg.

A már magántanulói jogviszonyban lévő, külföldön élő tanulók helyzete változik-e?

A külföldön tartózkodó magyar állampolgár magántanulók helyzete mindaddig nem változik, amíg magántanulói engedélyük felülvizsgálata le nem zárul. Nem kell kérelmet benyújtaniuk sehova, helyzetük felülvizsgálata és az ehhez szükséges dokumentumok meghatározása, bekérése hivatalból történik majd meg. A felülvizsgálatot esetükben is az Oktatási Hivatal fogja lefolytatni.

Mi a különbség külföldi tartózkodás esetén a magyarországi tanulói jogviszony szüneteltetése, és az egyéni munkarend jogintézménye között?

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban Nkt.) 91. § (3) bekezdése alapján továbbra is adott lesz a lehetőség, hogy a külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szüneteljen, vagy tanulmányait egyéni munkarenddel rendelkezőként Magyarországon is folytassa.

A tanulói jogviszony szüneteltetése akkor lehet kedvezőbb, ha az adott ország oktatási rendszere a tartalmi szabályozás, a tantárgyi struktúra vonatkozásában nem tér el gyökeresen a magyartól, ilyenkor a szüneteltetés alatt nem kell osztályozó vizsgákat tenni, a tanuló hazatérte után az intézményvezető dönt a tanulmányai beszámításáról, adott esetben különbözeti vizsgákat írhat elő.

Amennyiben az érintett ország oktatási rendszere a fent leírtak tekintetében érdemben eltérő, kedvezőbb lehet a az egyéni munkarend megállapítására vonatkozó eljárás kezdeményezése. Ebben az esetben a tanuló a külföldi intézményben is folytatja tanulmányait az adott ország jogrendjének megfelelően, idehaza pedig osztályozó vizsgákkal „halad” előre, és teljesíti tanulmányi kötelezettségeit. Megjegyzendő, hogy ilyen esetekben az Nkt. módosítása során könnyítésként került bele az 54. § (1) bekezdésbe az rendelkezés, hogy a külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

A fentiek értelmében a szülő külszolgálatára lehet olyan életkörülmény, amivel összefüggésben a gyermek számára járhat az egyéni munkarend, amennyiben életvitelszerűen kint tartózkodik és tanulmányait külföldön iskolában folytatja, a felmentést engedélyező szervként az Oktatási Hivatal figyelembe fogja venni a tanulók egyéni szükségleteit, és a gyermekek érdekeinek megfelelően fog dönteni.

Hogyan érinti az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos eljárás a sajátos nevelési igényű, illetve tartósan beteg tanulókat?

A sajátos nevelési igényű tanuló esetén az Oktatási Hivatal a szakértői bizottság szakvéleményét, illetve tartósan beteg tanuló esetén a szakorvosi igazolást fogja megvizsgálni. Mivel az ilyen esetekben eddig is alapos vizsgálatok történtek, ezért ezeket a hivatal nem fogja felülbírálni, az egyéni munkarend megadásra kerülhet az említett okiratok alapján.